

Visualization of smart governance for future Tehran in the horizon of 2050

Pantea ghaffari¹, *², Vahid Araei³ Seyyed Mehdi Alvani⁴

¹ PhD student, Department of Public Administration and Public Policy, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

² Professor of Public Governance Department, Faculty of Governance and Policy Department, Faculties of Management, University of Tehran, Tehran, Iran.

³ Assistant Professor, Department of Public Administration and Public Policy, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran.

⁴ Professor of the Faculty of Management and Accounting, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Article Type:

Original Research

Received: 04.16.2023

Revised: 09.12.2023

Accepted: 11.13.2023

Keyword:

Imaging

Smart Governance

Tehran Municipality

*Corresponding Author:

Ali Asghar Pourezzat

Email: pourezzat@ut.ac.ir

The purpose of this research was to visualize smart governance for the future of Tehran on the horizon of 2050, using Tehran Municipality as a case study. The research strategy was qualitative, objective, and exploratory, and the research method was thematic analysis. The qualitative target population included academic experts and professors, whose data was collected with the purposeful and theoretical sampling method and the interview tool. The results in the qualitative part showed the features of smart governance imaging including political, economic and socio-cultural images. Based on the findings, the political image of smart governance consisted of 8 themes: legal considerations, smart planning, integration of political governance, smart network governance, access to smart statistics and information, reduction of administrative corruption, and smart security. Transparency and economic image of smart governance comprised 8 themes of optimal capacity building of the urban economy, integration of urban revenues, smart operation of the organization, economic stability and prosperity, intelligent cost management, reward system management, efficiency and effectiveness. The organization of electronic businesses and the socio-cultural image of smart governance were formed from 7 themes, which included active social participation, social culture building, electronic education, electronic participation, social responsibility, improving the quality of life and accountability.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Imagining the future is a common and well-known method to create a favourable future or prevent an unfavourable future from occurring. Limited transparency, incomplete and decentralized accountability, unequal urban divisions and lack of some resources are inseparable features of a government. Tehran is the largest metropolis of Iran and today, after fifty years of preparation of the first master plan, it has changed from a concentrated city of 2.7 million people to an urban complex of 13 million and 267000 people. Tehran, like other major cities of the country, suffers from many issues and problems. Population growth and urban issues on the one hand and the growing dissatisfaction of citizens in doing their affairs, on the other hand, have created many challenges and issues for Tehran Municipality, if not resolved can lead to greater problems. Visualization of the future is a very important motivational force in urban management. Therefore, it is necessary to try to realize smart urban governance to prevent and reduce the challenges and problems of the Tehran Municipality. Although people in cities are always ahead in accepting electronic services and sometimes have been a step ahead and demanding the best services have been the result of citizens' declaration of needs and demands; when a service is provided, there is a need for trust and participation from the people.

Methodology

This research has a practical aspect because now smart urban governance is the centre of attention of scientific and executive elites and the results of this research can be applied in this regard. The statistical population studied was experts in higher education in various fields of management, had a history of writing articles and being a researcher on the subject of the research, and had at least 10 years of work experience in the said field. Research evidence was collected by referring to first-hand sources and through interviews and questionnaires. The collection method in this part of the research to collect qualitative data is field. Interviews are known as the main method of data collection in qualitative research and provide an opportunity for the participants to describe their view of the world as they have experienced it, using their own language and words. To design the image of the research, the theme analysis method was used to determine, analyze and express the images in the data.

Results and discussion

Based on the findings, 265 codes were identified from the interviews. These codes were the result of examining the texts of the interviews and identifying the codes related to them. In this section, the researcher expressed the relationship between the concepts extracted from the interviews (initial coding) and the basic foundations of the research (analysis of visualization of smart governance for the future Tehran on the horizon of 2050) and attempted to create a comprehensive model. Based on them and the main classes formed, the central coding was developed and finally presented the desired image in the field of smart governance development and analysis for the future Tehran

on the horizon of 2050. Finally, by analyzing the data, the characteristics of the political, economic and socio-cultural image of smart governance for the future Tehran in the horizon of 2050 were identified in 23 main themes and 128 sub-themes, and the final picture of the research is drawn in Figure (1):

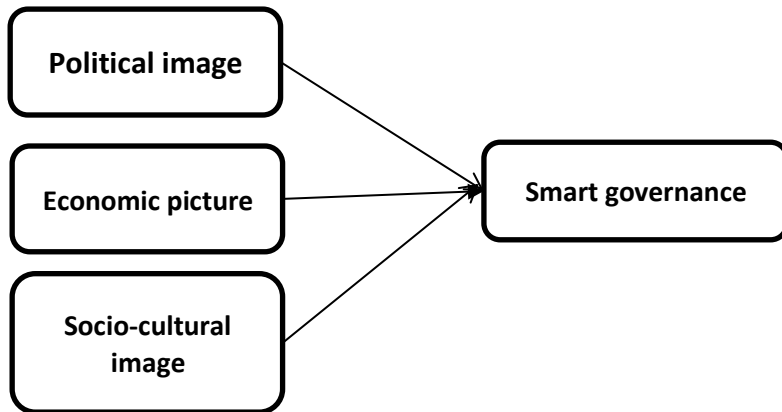

Figure 1. Visualization of smart governance for future Tehran in the horizon of 2050.

Conclusions

In this section, the researcher expressed the relationship between the concepts extracted from the interviews (initial coding) and the basic foundations of the research (analysis of the image of smart governance for the future Tehran on the horizon of 2050). The identified components included 8 main themes of legal considerations, intelligent planning, integration of political governance, intelligent network governance, access to intelligent statistics and information, reduction of administrative corruption, and intelligent security and transparency, which were identified with 38 sub-themes. As well as the results of the theme analysis from the data collected from the interviews, the characteristics of the economic image of smart governance for the future Tehran on the horizon of 2020 in 8 main themes (optimal capacity building of the urban economy, integration of urban revenues, intelligent performance of the organization, stability and economic prosperity, management smart costs, reward system management, efficiency and effectiveness and organization of electronic businesses) and 49 sub-themes were identified. Finally, the identified themes related to the socio-cultural image of smart governance for the future Tehran on the horizon of 2050 included 7 sub-themes (active social participation, social culture, e-learning, e-participation, social responsibility, improving the quality of life and accountability)) and 37 sub-themes.

تصویرپردازی از حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰

پانته آ غفاری^۱، علی اصغر پورعزت^{۲*}، وحید آرای^۳، سید مهدی الوانی^۴

- ۱- دانشجوی دکتری، گروه مدیریت دولتی و خط‌مشی‌گذاری عمومی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
- ۲- نویسنده مسئول: استادیار گروه مدیریت دولتی و خط‌مشی‌گذاری عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران.
- ۳- استادیار گروه مدیریت دولتی و خط‌مشی‌گذاری عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران.
- ۴- استاد دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

اطلاعات مقاله	چکیده
<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۱/۲۷</p> <p>بازنگری مقاله: ۱۴۰۲/۰۶/۲۱</p> <p>پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۸/۲۲</p> <p>کلید واژگان: تصویرپردازی حکمرانی هوشمند شهرداری تهران</p> <p>*نویسنده مسئول: علی اصغر پورعزت پست الکترونیکی: pourezzat@ut.ac.ir</p>	<p>جهان در حال گذار، از بزرگ‌ترین موج شهرنشینی و زندگی بیش از نیمی از جمعیت جهان در شهرها است. فناوری‌های نوین، باعث بهبود کیفیت زندگی شهروندان و ارائه مؤثرتر خدمات می‌شوند و انقلاب دیجیتالی، ما را به سوی دنیای متصل و جامعه اشتراکی سوق می‌دهد از این‌رو هدف این پژوهش، تصویرپردازی از حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰، مورد مطالعه: شهرداری تهران می‌باشد. استراتژی تحقیق، کیفی، هدف، اکتشافی و روش پژوهش، تحلیل مضمون است. جامعه هدف کیفی، خیرگان و استادان دانشگاهی می‌باشد که با روش نمونه‌گیری هدفمند و نظری و ابزار مصاحبه، داده‌ها گردآوری شده است. نتایج در بخش کیفی، حاکی از ویژگی‌های تصویرپردازی حکمرانی هوشمند شامل تصویر سیاسی، اقتصادی و اجتماعی- فرهنگی است. براساس یافته‌ها، تصویر سیاسی حکمرانی هوشمند از ۸ مضمون ملاحظات قانونی، برنامه‌ریزی هوشمند، ادغام حکمرانی سیاسی، حکمرانی شبکه‌ای هوشمند، دستیابی به آمار و اطلاعات هوشمند، کاهش فساد اداری، امنیت هوشمند، شفافیت و تصویر اقتصادی حکمرانی هوشمند از ۸ مضمون ظرفیت‌سازی بهینه اقتصاد شهری، یکپارچه‌سازی درآمدهای شهری، عملکرد هوشمند سازمان، ثبات و شکوفایی اقتصادی، مدیریت هوشمند هزینه‌ها، مدیریت نظام پاداش، کارایی و اثربخشی، ساماندهی کسب‌وکارهای الکترونیک و تصویر اجتماعی- فرهنگی حکمرانی هوشمند از ۷ مضمون که شامل مشارکت‌پذیری فعالانه اجتماعی، فرهنگ‌سازی اجتماعی، آموزش الکترونیک، مشارکت الکترونیک، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، ارتقای کیفیت زندگی و پاسخگویی است، شکل گرفته است.</p>

مقدمه

تصویرپردازی از آینده، روشی مرسوم و شناخته شده با هدف ساخت آینده مطلوب یا جلوگیری از بروز آینده‌های نامطلوب است که ابزاری خلاقانه برای خطمشی‌گذاری یا تغییر در رویه‌های خطمشی‌گذاری است [۱]. حکومت یک معضل بزرگ برای اجرای شهرهای هوشمند است. شفافیت محدود، پاسخگویی ناقص و غیرمتمرکز، تقسیمات نابرابر شهری و کمبود برخی از منابع، ویژگی‌های جدایی‌ناپذیر یک حکومت به‌طور معمول است [۲؛ ۳]. تهران، بزرگ‌ترین کلانشهر ایران، امروزه پس از گذشت پنجاه سال از تهیه اولین طرح جامع، از یک شهر متمرکز ۲/۷ میلیون نفری به یک مجموعه شهری ۱۳ میلیون و ۲۶۷ نفری مبدل شده است. تهران نیز همچون سایر کلانشهرهای کشور به مسائل و مشکلات بسیاری مبتلا است [۴].

حکومت برای شهرهای هوشمند باید شفافیت در توسعه شهروندی و راهبردهای سیاسی شهرها را بهبود بخشد. به‌منظور نیل به این هدف، دولت نیاز به جمع‌آوری اطلاعات در مورد ادراکات، خواسته‌ها، اولویت‌های توسعه و بازخوردهای مربوط به خطمشی‌های در حال توسعه یا اجرا دارد. دولت‌ها باید راه‌های متعددی را برای برقراری ارتباط با شهروندان ایجاد کنند تا آنها بتوانند در امر حکومت مداخله کنند و در فعالیت‌های دولت و برنامه‌های توسعه مشارکت ورزند. بنابراین لازم است که ساختار حکومتی کارآمد و کانال‌های ارتباطی دوطرفه برای ایجاد حکومت شهری وجود داشته باشد. حکومت با ایجاد زیست‌بوم‌های دانش طولانی‌مدت، باید هماهنگی میان دولت، صنعت، شهرها و شهروندان را تسهیل سازد. رویکردهای پایین به بالا در خطمشی‌گذاری‌های عمومی، موضوع جدیدی نیست، در زمینه شهر هوشمند کاربران شهر که شهروندان، کارآفرینان و جوامع هستند، می‌توانند در یک مقیاس گسترده و بدون وقفه درگیر شوند به‌گونه‌ای که نقش‌های مختلفی را به‌دست آورند [۲]. تهران نیز به‌مثابه پایتخت و بزرگ‌ترین شهر ایران، از این روند مستثنی نبوده است و براساس برآوردهای صورت‌گرفته، تا سال ۲۰۲۵ میلادی می‌تواند به یکی از ۳۰ ابرشهر پرجمعیت جهان تبدیل شود. تهران در حالی تأمین‌کننده ۴۸ درصد بودجه کشور است و سهم بیش از ۲۵ درصدی در اقتصاد کشور دارد که روند فزاینده توسعه شهرنشینی در آن منجر به معضلاتی نظیر تغییرات اقلیمی ناشی از افزایش مصرف انرژی، آلودگی هوا و افزایش ترافیک شده و رتبه کیفیت زندگی در آن را به شدت کاهش داده است [۵]. پیشرفت فناوری‌های ارتباطی و پردازشی موجب شده است که دیگر مرزهای فناوری، عامل محدودکننده توسعه شهرهای هوشمند نباشند و هوشمندسازی شهرها در گرو حکمروایی هوشمند مدیران در حوزه‌های خطمشی‌گذاری و تأمین مالی باشد. با وقوع انقلاب فناوری و اطلاعات، تغییراتی در این عرصه به وقوع پیوست و تحولات عمیقی در جامعه و حوزه شهری پدیدار شد. در شروع هزاره سوم، فناوری اطلاعات، به منزله عمده‌ترین محور تحول و توسعه در جهان مطرح شده است [۶]. به طوری که از نظر کاستلز بعد از انقلاب صنعتی و نیز انقلاب دوم که انقلاب دانش و فناوری است، در سومین دوره، جامعه شبکه‌ای و مبتنی بر اطلاعات ظهور پیدا می‌کند. در این میان، با گسترش فناوری و استفاده روزافزون از اطلاعات و فناوری در همه زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی و رخنه آن به زندگی شهروندان، شهرها و فضاهای شهری با ساختاری متفاوت روبه‌رو شدند و مدیوم‌های زندگی شهری دستخوش تغییرات اساسی شد [۷؛ ۸]. رشد جمعیت و مسائل شهری از یک‌سو و نارضایتی روزافزون شهروندان در انجام امورشان از سوی دیگر، معضلات و مسائل متعددی را برای شهرداری تهران ایجاد کرده است به طوری که در صورت حل‌نشدن آن، امکان بروز مسائل مختلف بیش از پیش خواهد بود. تصویرپردازی در منزلت استراتژی اقدام، کارکردهای بسیار زیادی در مدیریت مطلوب شهری می‌تواند داشته باشد. تصویرپردازی از آینده، نیروی انگیزشی بسیار مهمی در بحث مدیریت شهری است. این انگیزش در دو قالب پیش‌برنده

و بازدارنده تجلی پیدا می‌کند و شهروندان و دست‌اندرکاران شهری را نسبت به انجام برخی فعالیت‌ها ترغیب و نسبت به انجام برخی فعالیت‌ها بی‌میل می‌کند. تصویرپردازی با ترسیم روابط، پیامدها و نمایش موجودیت جدید، قادر است تا بر انتخاب‌ها و تصمیم‌های ما تأثیرگذار و از این طریق، در ساخته‌شدن آینده مدیریت شهری تأثیرگذار باشد [۹؛ ۱]. بنابراین تلاش برای تحقق حکمرانی هوشمند شهری در راستای جلوگیری و کاهش معضلات و مسائل شهرداری تهران ضروری است. حکمرانی هوشمند، باعث همکاری و تشریک مساعی بخش‌های مختلف دولت با جامعه و کمک به رشد اقتصادی و اجتماعی کشور و ارتقای سطح خدمات عمومی با دیدگاه شهروندمحور است [۱۰]. همچنین در کنار رسیدن به زبان مشترک پژوهش‌هایی که تاکنون انجام شده گام‌های اولیه برای حرکت به سمت تحقق شهر هوشمند و حکمرانی هوشمند بوده است. در حکمرانی سنتی، اطلاعات و داده‌ها به اندازه کافی در دسترس نمی‌باشد و این در حالی است که اکنون این اطلاعات و داده‌ها وجود دارد و باید چگونگی استفاده و بهره‌مندی از آن فرا گرفته شود. برای مثال نمونه‌های متعددی از خدمات هوشمند در تهران ارائه شده و می‌شود. مردم در شهرها همواره در پذیرش خدمات الکترونیکی جلوتر هستند و گاهی یک گام جلوتر و مطالبه‌گر بوده‌اند از این‌رو بهترین خدمات در نتیجه اعلام نیاز و مطالبه شهروندان بوده است و وقتی سرویسی ارائه می‌شود نیاز به اعتماد و مشارکت از سمت مردم وجود دارد. در بعضی دستگاه‌ها، هوشمندسازی به یک ویتترین که عمق چندانی ندارد تبدیل شده است ولی در شهرداری تهران همیشه سعی بر این بوده که هوشمندسازی به نحوی باشد که ضمن ارائه یک ویتترین درخور به مثابه یک حکمرانی شهری مناسب باشد و عمق و پیشینه خوبی نیز در آن وجود داشته باشد. از این‌رو این امر نیازمند پژوهش‌های گسترده‌تر است. مسئله امروز ما فقط حکمرانی مناسب در فضای مجازی و دیجیتال نیست بلکه مسئله آن است که از طریق فناوری‌های نو بتوان مسائل اساسی حکمرانی نظیر جلوگیری از فقر، عدالت، اشتغال یا بهداشت و ... را حل کرد. دنیا در حال ورود به دوره «حکمرانی هوشمند» است و این دوره جدید نیازمند بازتعریف همه مفاهیم حکمرانی بر اساس وفور داده، هوشمندسازی و افزایش دقت خط‌مشی‌گذاری است. هدف از پژوهش حاضر، تصویرپردازی از آینده حکمرانی هوشمند شهری در تهران برای بازبینی خط‌مشی‌های فعلی است که می‌تواند دست‌اندرکاران مدیریت شهری را بیش از پیش نسبت به مقوله مهم حکمرانی هوشمند و آثار و پیامدهای آن آشنا و حساس‌تر گرداند و به مدیران این مهارت و توانمندی را بدهد تا در زمان حال برخی از رویه‌ها و روندها را اصلاح کنند و اقدامات مقتضی را در پیش بگیرند. بنابراین پرسش اصلی این پژوهش این است که تصویر حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ چه ویژگی‌هایی دارد؟

مبانی نظری

حکمرانی هوشمند: حکمرانی هوشمند مفهومی نوین در حوزه حکمرانی است که با استفاده از فناوری‌های نوظهور، اطلاعات و داده‌های بزرگ و هوش مصنوعی سعی در بهبود کیفیت و کارآمدی سیستم‌های حکومتی دارد [۱۱]. هدف اصلی حکمرانی هوشمند، افزایش شفافیت، کاهش فساد، بهبود ارتباطات بین مردم و دولت، بهینه‌سازی خدمات عمومی و تسهیل ارائه خدمات به مردم است [۱۲؛ ۱۳]. حکومت باید برای تحقق شهرهای هوشمند، مراتب شفافیت در حکومت‌داری، توسعه شهروندی و راهبردهای سیاسی شهرها را بهبود بخشد. برای نیل به این هدف، دولت باید از ادراکات، خواسته‌ها، اولویت‌های توسعه و بازخورد‌های خط‌مشی‌های طراحی و اجرا اطلاع داشته باشد تا بتواند راهکارهای متعددی را برای برقراری ارتباط با شهروندان ایجاد کند؛ به طوری که مراتب مداخله آنان در امر حکومت‌داری تقویت گردد و بتوانند فعالانه در امور حکمرانی و اجرای توسعه مشارکت داشته باشند [۱۴]. حکومت با ایجاد زیست‌بوم‌های دانش

دیرپا می‌تواند هماهنگی میان دولت، صنعت، شهرها و شهروندان را تسهیل سازد. با اتخاذ رویکردهای پایین به بالا در خط‌مشی‌گذاری‌های عمومی، شهرهای هوشمند و کاربران شهری (شهروندان، کارآفرینان و جوامع) می‌توانند در یک مقیاس گسترده و بدون وقفه در امور حکمرانی درگیر شوند [۱۴]. حکمرانی متمرکز بر بخش وسیعی از دولت‌ها تا سازمان‌های رسمی و غیررسمی، خانواده‌ها و طایفه‌ها است و به‌واسطه گستره وسیعی از ابزارها که شامل هنجارها، قوانین یا قدرت است، ناشی می‌شود [۱۵-۱۷]. بر اساس نظریه فورستر^۱ حکمرانی هوشمند، اصلی‌ترین هسته طرح توسعه شهر هوشمند است. با توجه به نظر صاحب‌نظران در این زمینه، حکمرانی هوشمند بر اساس شرایط موجود در هر شهر، قابلیت و توانایی اجرا شدن در سطوح گوناگون را دارد [۱۸؛ ۱۹].

حکمرانی هوشمند شهری: در آغاز هزاره سوم، فناوری اطلاعات، به منزله محور تحول و توسعه شهرهای جهان مدنظر قرار گرفته است. از نظر کاستلز، بعد از انقلاب صنعتی و انقلاب دانش و فناوری، جامعه شبکه‌ای و مبتنی بر اطلاعات (به منزله انقلاب سوم)، ظهور پیدا می‌کند [۷]. حکمرانی هوشمند شهری، راهکارهای هوشمندانه‌ای را در نظر می‌آورد که به توسعه خدمات و تولیدات در شهرهای مدرن کمک می‌کنند [۱۸]. حکمرانی هوشمند شهری همچنین بر مشارکت سیاسی فعال و ارائه خدمات شهروندی اثربخش با استفاده از حکومت الکترونیک تأکید دارد. از ویژگی‌های بسیار مهم شهرهای هوشمند یا حکمرانی هوشمند شهری، توسعه مشارکت شهروندان و ذی‌نفعان خصوصی و عمومی است [۱۲]. حکمرانی هوشمند شهری، به معنای استفاده از فناوری‌های نوین برای بهبود کیفیت زندگی شهروندان و بهبود عملکرد شهرها است. در این حکمرانی، فناوری‌های ارتباطی، سامانه‌های اطلاعاتی، حمل‌ونقل هوشمند، انرژی هوشمند، مدیریت پسماند هوشمند و ... به کار گرفته می‌شوند [۲۰].

شهر هوشمند: مفهوم شهر هوشمند طی دو دهه قبل محبوبیت بسیاری در دنیای علم و سیاست جهانی یافته است. شهر هوشمند دارای شش ویژگی است که در بردارنده اقتصاد هوشمند، جابه‌جایی هوشمند، جامعه هوشمند، محیط زیست هوشمند، زندگی هوشمند و حکمرانی هوشمند است [۲۱]. شهر هوشمند قادر به پیوند سرمایه اجتماعی و سرمایه فیزیکی، به‌منظور توسعه خدمات بهتر و زیرساخت لازم در یک شهر است [۱۹؛ ۲۲]. شهر هوشمند به منزله یک رویکرد منسجم، نوآور و پایدار است که در آن فناوری‌های نوین و ارتباطات به منزله ابزاری توانمند در بهبود کیفیت زندگی شهروندان، تحقق عدالت اجتماعی، تسریع رشد اقتصادی و بهبود شرایط محیط زیست پایدار نقش مؤثری داشته است [۲۳].

تصویرپردازی: تصویرپردازی به توصیف ارتباط تأثیرگذار و تأثیرپذیر و در نهایت توصیف نظم احتمالی آینده با توجه به اقدامات، روندها و عناصر سازنده دیگر در آینده اشاره دارد. هر تصویر اکتشافی، تداعی‌کننده و توصیف‌کننده سناریویی باورپذیر و ممکن در آینده است. تصاویر آینده از آرزوها، عقاید، باورها و فرضیه‌هایی از آینده تشکیل شده که ذاتاً سامانمند هستند. آن‌ها از دانش ساخته شده‌اند و چاشنی آن‌ها تخیل است [۱]. مرسوم‌ترین و رایج‌ترین نوع تصویرپردازی، متناسب با انتخاب پیشران‌ها یا علامت ضعیف تغییر و تعمیم آن به آینده هستند که با در نظر گرفتن قدرت، ترکیب و تخیل آن با امید و آرزوها مرتبط هستند. در این حالت، آینده شباهت کمی به وضعیت کنونی دارد و احتمالاً شاهد تغییرات گسترده در آینده خواهیم بود زیرا تصویر ساخته‌شده، تداعی‌کننده پیشران‌ها یا نیروهای ضعیف هستند.

¹. Forster.

². Smart City

تصویرپردازی‌ها ممکن است بدبینانه و القاگر یا نیک‌اندیش و بصیرت‌بخش باشند، ضمن اینکه ممکن است خوش‌بینانه یا بدبینانه باشند [۳؛ ۲۴].

پیشینه پژوهش

غفاری و همکاران [۲۵] در پژوهشی کیفی با عنوان تصویرپردازی از حکمرانی هوشمند برای شهر تهران به این یافته‌ها دست یافتند، شناسایی ۶۸ کد اولیه در ۳ مضمون اصلی (تصویرپردازی سیاسی، تصویرپردازی اجتماعی و تصویرپردازی اقتصادی) و ۶ مضمون فرعی (ادغام حکمرانی سیاسی، افزایش مشارکت‌های سیاسی، فرهنگ‌سازی اجتماعی، مشارکت‌پذیری فعالانه اجتماعی، ظرفیت‌سازی بهینه اقتصاد شهری و یکپارچه سازی درآمدهای شهری) برای راهبردهای حکمرانی هوشمند در شهرداری تهران.

غفاری و همکاران [۲۶] در پژوهش کیفی دیگری با عنوان طراحی الگوی حکمرانی هوشمند با استفاده از رویکرد فراترکیب به این یافته‌ها دست یافتند که در مجموع، براساس نتایج مرور نظام‌مند با رویکرد فراترکیب، چهار کد انتخابی (اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی) و ۱۰ کد محوری (مدیریت خدمات، بهره‌وری، مدیریت و سازماندهی، رهبری، قانون‌گذاری، پشتیبانی و حمایت، کیفیت حکمرانی، مشارکت، آموزش و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات) استخراج شده‌اند. بیشترین تعداد مطالعات مربوط به مدیریت خدمات الکترونیک، زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و قانونگذاری الکترونیک و کمترین تعداد در خصوص کیفیت در حکمرانی الکترونیک بوده است. نتایج پژوهش قیروانی و همکاران [۲۷] با عنوان ارائه مدل حکمرانی هوشمند با تمرکز بر توسعه و آموزش منابع انسانی در بخش دولتی نشان داد که تمامی مؤلفه‌های حکمرانی هوشمند در بخش دولتی شناسایی و از بعد معناداری در پژوهش تأیید شدند و با بررسی مضامین، مفاهیم و تحقیقات کمی و کیفی الگوی حکمرانی هوشمند با تمرکز بر توسعه و آموزش منابع انسانی در بخش دولتی تبیین گردید. همچنین یافته‌های نجفی رستاقی و عبدالحسین‌زاده [۲۸] در پژوهشی که با عنوان «چالش‌ها و راهکارهای تحقق حکمرانی هوشمند در کشور و ارائه توصیه‌های خط‌مشی محور برای مجلس شورای اسلامی» انجام داده‌اند به این نتایج دست یافتند که بررسی تجارب بین‌المللی الگوی پیشنهادی حکمرانی هوشمند پارلمان در محورهای «توجه به عوامل زمینه‌ای»، «ارتقای زیرساختی فناوری اطلاعات»، «تحول در چشم‌اندازها و اقدامات»، «بازطراحی ساختاری»، «راهبردنگاری پیامدگرا»، «به‌کارگیری ظرفیت‌های نوآورانه» و «طراحی و عملیاتی‌سازی راهکارهای فنی» است. کریمی و همکاران [۲۹] در شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های حکمرانی شبکه‌ای هوشمند در سیستم بانکداری کشور به این نتایج دست یافتند که مدل حکمرانی شبکه‌ای هوشمند، مشتمل بر هفت بعد عوامل رفتاری، عوامل ساختاری، عوامل مکانیسمی، توسعه همه‌جانبه، ملاحظات قانونی، فناوری اطلاعات و ارتباطات، ثبات و شکوفایی اقتصادی است. نتایج پژوهش فرجی [۲۱] با عنوان «نقش مدیریت کوانتومی در حرکت به سمت حکمرانی هوشمند فرهنگ شهری در دولت‌های محلی» نشان داد که از بین مهارت‌های هفت‌گانه مدیریت کوانتومی، احساس کوانتومی، کمترین تأثیر را دارد و این در حالی است که وجود کوانتومی و عمل کوانتومی، بالاترین تأثیر را بر حکمرانی هوشمند فرهنگ شهری در مدیریت دولت‌های محلی دارد. نتایج دقتی و همکاران [۳۰] با عنوان «ارائه الگوی استقرار و توسعه حکمرانی الکترونیک با استفاده از رویکرد فراترکیب» نشان داد عوامل فناوری اطلاعات و ارتباطات، اینترنت پرسرعت و امن، شرایط و بستر فناوریانه، طراحی زیرساخت، محرمانه‌بودن اطلاعات، بازیگران متنوع، مدرنیزه کردن دولت، بهبود فرایندهای دولتی و قابلیت

اطمینان به خدمات، مهم‌ترین عوامل در مراحل سه‌گانه بررسی و شناسایی الزامات، استقرار و توسعه حکمرانی الکترونیک هستند.

در مطالعات خارجی، پژوهش باروتیا و همکاران [۳۱] با عنوان «پروژه‌های شهر هوشمند پیشرو: قابلیت‌های پویای دولت و ایجاد ارزش عمومی» نشان داد که «مدیریت شهروندمحور» (مدیریت داخلی برجسته نوآورانه محور همراه با همکاری قوی با شهروندان) و «تمرکز تأمین‌کننده» (همکاری برجسته با تأمین‌کننده)، ارزش عمومی (کارایی، اثربخشی و چالش‌های اجتماعی)، «تمرکز شهروندی و متخصصین» (همکاری برجسته با کارشناسان و شهروندان) و «تمرکز هم‌تایان» (همکاری برجسته با سایر دولت‌ها) از قابلیت‌های پویای دولت در شهر هوشمند هستند. پژوهش ویلیس و نولد [۳۲] با عنوان «حکمرانی شهر هوشمند» نشان داده است که برای حکمرانی شهر هوشمند نیاز به ۱) داده‌های هیجانی چندبعدی، ۲) نقش مشارکتی فعال، ۳) مشارکت گسترده در فرایند برنامه‌ریزی (۴) و توانمندسازی در حاکمیت شهری است. گوئندوز و مرگل [۳۳] در پژوهشی با عنوان «نقش قابلیت‌های مدیریتی پویا و آمادگی سازمانی در تحول شهر هوشمند» به این نتایج دست یافتند که پنج قابلیت پویا برای شهر هوشمند وجود دارد شامل: قابلیت اکتشاف، سنجش، نوآوری، یکپارچه‌سازی و توانمندسازی. ژنگ و همکاران [۳۴] در پژوهشی با عنوان «خطمشی در توسعه شهر هوشمند» به این نتایج دست یافتند که شش عامل در توسعه شهر هوشمند تأثیرگذار هستند که عبارتند از: داشتن یک کارآفرین خطمشی‌گذار، ابزارهای مالی؛ اشتیاق شهرها برای یادگیری سیاست؛ ظرفیت‌سازی؛ مکانیسم‌های نظارتی صریح؛ و انطباق سیاست با زمینه‌های محلی. نتایج پژوهش لیو و چی [۳۵] با عنوان «حکمرانی هوشمند: الزامات عصر و مسیر تحقق نوسازی توانایی حکمرانی اساسی دولت نشان دادند که حکمرانی هوشمند نیازمند حمایت از استعدادها متنوع و چندسطحی، دولت مردمی، تربیت استعدادها، حقوق و دستمزد و محیط کاری مطلوب و مشارکت در اداره دولت مردمی است. ماسیک و همکاران [۳۶] در بررسی استراتژی‌های شهر هوشمند و خطمشی‌های توسعه شهری جدید در سرزمین لهستان به این نتایج دست یافتند که استراتژی‌های شهر هوشمند و سیاست‌های شهری جدید نیازمند تحول سازمانی، حکمرانی مشارکتی، دیجیتالی‌سازی در ارائه خدمات، رسیدگی به نیازهای اجتماعی و پیوند دادن برنامه‌های شهر هوشمند، مقایسه بین‌المللی یادگیری و تحول سازمانی و درک فناوری محور است.

روش‌شناسی

این پژوهش، جنبه کاربردی دارد زیرا هم‌اکنون حکمرانی هوشمند شهری، کانون توجه نخبگان علمی و اجرایی قرار می‌گیرد و نتایج این پژوهش می‌تواند به صورت کاربردی در این خصوص به کار گرفته شود. همچنین پژوهش، کیفی- کمی است و در بخش کیفی از تصویرپردازی از آینده به‌منزله روشی استفاده می‌گردد که ابزار تحلیل آن تحلیل مضمون است. این پژوهش از منظر پارادایم، در بخش کیفی در زمره پژوهش‌های تفسیری و در قسمت کمی در محدوده پژوهش‌های اثبات‌گرایی قرار می‌گیرد. جامعه آماری مورد مطالعه، خبرگان دارای تحصیلات عالی در رشته‌های گوناگون مدیریت است که درباره موضوع پژوهش سابقه نگارش مقاله و پژوهشگری داشتند و دست‌کم از ۱۰ سال تجربه کاری در زمینه مذکور برخوردار بودند. انتخاب خبرگان، هدفمند بود و مصاحبه‌ها تا آنجا ادامه پیدا کرد که داده‌ها به حد اشباع برسند. در زمان انجام مصاحبه‌ها، پژوهشگر با دقت زیادی پرسش‌های خود را مطرح می‌کرد تا کیفیت و اعتبار موقعیت مصاحبه، خدشه‌دار نشود.

شواهد پژوهش با استناد به منابع دست اول و از طریق مصاحبه و پرسش‌نامه گردآوری می‌شود. روش گردآوری در این بخش از پژوهش برای جمع‌آوری داده‌های کیفی، میدانی است. مصاحبه به‌عنوان اصلی‌ترین روش جمع‌آوری داده در پژوهش کیفی شناخته شده است و موقعیتی را فراهم می‌آورد تا شرکت‌کنندگان دیدگاه خود نسبت به دنیا را آن‌طور که تجربه کرده‌اند، با استفاده از زبان و لغات خاص خود تشریح کنند. هدف از این نوع مصاحبه، استخراج پاسخ‌های شرکت‌کنندگان از عمق موضوع است بنابراین، مصاحبه محدود نیست و شرکت‌کنندگان از روی تجارب خود درباره موضوع موردنظر، بحث می‌کنند. برای مصاحبه، اقدام به تنظیم پروتکل مصاحبه شده است بنابراین از طریق مصاحبه عمیق، نیمه‌ساختاریافته و هدفمند، اقدام به شناسایی مفاهیم، مقوله‌ها و طبقات در مورد تصویرپردازی حکمرانی هوشمند می‌شود. به‌منظور طراحی تصویر پژوهش، از روش تحلیل مضمون برای تعیین، تحلیل و بیان تصویری موجود در میان داده‌ها استفاده شده است. این روش در خود، داده‌ها را سازماندهی و در قالب جزئیات توصیف می‌کند اما می‌تواند از این فراتر رود و جوانب گوناگون موضوع پژوهش را تفسیر کند [۳۷]. از این‌رو در این پژوهش برای تصویرپردازی از آینده شهر تهران از رویکرد تحلیل مضمون استفاده شده است. همچنین در اثر حاضر، از چارچوب شش‌مرحله‌ای براون و کلارک پیروی شده است.

یافته‌های پژوهش

- معرفی مشارکت‌کنندگان

به‌منظور تعیین جامعه پژوهش در این تحقیق و انتخاب خبرگان از میان افرادی که مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های مدیریت یا فناوری اطلاعات داشتند و دارای حداقل پنج سال تجربه مدیریت در زمینه حکمرانی هوشمند بودند، انتخاب گردید. با رسیدن مشارکت‌کنندگان به ۱۴ مورد، اشباع نظری صورت گرفت و برای اطمینان با ۲ نفر دیگر (مصاحبه‌شوندگان ۱۵ و ۱۶) نیز مصاحبه شد. سپس مصاحبه‌های ضبط‌شده بر روی کاغذ نوشته شد و با بررسی مکرر متن‌های نوشته‌شده، پژوهشگر تلاش کرد به داده‌ها کاملاً نزدیک و آشنا شود و سپس مضامین موجود در آنها شناسایی گردید. این مشارکت‌کنندگان همگی ساکن تهران هستند و انتخاب آنها با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انجام شده است. در جدول ۱ سایر اطلاعات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان ارائه گردیده است.

جدول ۱. مشخصات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

ردیف	جنسیت	مدرک تحصیلی	سن	سمت کاری
امین فرجی	مرد	دکتری تخصصی	۳۷	عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و رئیس مرکز تحقیقات شهر هوشمند تهران/ سابقه کار در مجموعه شهرداری و شورای عالی شهر تهران
محمد فرجود	مرد	دکتری سیاست‌گذاری	۴۱	مدیرعامل هولدینگ فناوری نوآوری بانک تجارت و سرپرست

سابق فناوری اطلاعات و ارتباطات و شهرداری تهران				
عضو هیئت علمی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران	۳۹	دکتری آینده پژوهی	مرد	آرمین فیروزپور
کارشناس پژوهش وزارت اقتصاد/ کارشناس پژوهش وزارت نیرو	۴۲	دکتری آینده پژوهی	مرد	احسان مرزبان
معاونت دولت الکترونیک سازمان فناوری اطلاعات ایران	۴۲	دکتری تخصصی/ مدیریت فناوری اطلاعات	مرد	جواد موحد
رئیس کمیته شفافیت و شهر هوشمند شورای اسلامی شهر تهران	۵۰	دکتری مدیریت بحران	مرد	احمد صادقی
پژوهشگر در مرکز پژوهش‌های مجلس	۳۷	دکتری تخصصی/مدیریت	زن	عطیه یوسفی
عضو هیئت علمی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران	۳۵	پسا دکتری آینده پژوهی	مرد	احد رضایان قیه‌باشی
معاون تحول سازمان اداری استخدامی کشور	۳۵	دکتری مدیریت	مرد	علی محمدزاده
مدیرعامل فاوای شهرداری تهران (سرپرست سازمان فناوری و ارتباطات شهرداری تهران)	۳۶	کارشناسی ارشد/تجارت الکترونیک	مرد	سعید جهانی
معاون حکمرانی الکترونیک و هوشمندسازی نظام اداری سازمان اداری استخدامی کشور	۳۹	دکتری مدیریت	مرد	محمدرضا عطاردی
رئیس مرکز تهران هوشمند	۳۴	دکتری مدیریت/تکنولوژی	مرد	ایمان صادق‌زاده
عضو هیئت علمی دانشکدگان مدیریت دانشگاه تهران/بنیان‌گذار و رئیس مؤسسه تحول دیجیتال دانشگاه تهران/مشاور تحول دیجیتال بانک‌های ملت، ملی، رفاه، سینا و فولاد مبارکه سپاهان	۴۵	دکتری مدیریت/فناوری	مرد	محمدعلی شامی زنجانی

وزیر سابق مسکن و شهرسازی/رئیس هیئت مدیره شرکت نوسازان شهر تهران	۶۹	دکتری تخصصی	مرد	علی عبدالعلی زاده
رئیس سابق مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران/مؤسس جهاد/ معاون آموزش وزارت جهاد کشاورزی به مدت ۱۴ سال	۶۴	کارشناسی ارشد	مرد	محمد تقی امانیپور
مدیر گروه مطالعات فناوری-های نوین شهری مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران	۴۶	دکتری تخصصی/مدیریت	مرد	بیژن یاور

در این پژوهش که به روش تحلیل مضمون صورت گرفت، به دنبال آن بودیم که با به‌کارگیری نظرات مصاحبه‌شوندگان به تحلیل درباره تصویرپردازی از حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ پردازیم. در تحلیل داده‌ها، پس از مطالعه چندباره متن، از جمله‌ها به‌عنوان واحد تحلیل متون استفاده شد که در تحلیل آن‌ها ابتدا ۲۶۵ کد اولیه شناسایی گردید.

جدول ۲. مفاهیم اولیه استخراج‌شده

کدهای اولیه استخراج شده	
تصویر سیاسی	شناخت از محیط، شبکه خدمات حرفه‌ای چندملیتی، حکمرانی مبتنی بر داده، مشارکت و تعامل ذی‌نفعان، تسهیل زندگی دیجیتال، چشم‌انداز توسعه کشور، چشم‌انداز توسعه محلی، شهری و روستایی، امنیت، کاهش سوءاستفاده از آرای شهروندان، ارزیابی و سنجش سریع، اثربخشی نتایج تصمیم‌گیری‌ها، اعتماد به حاکمیت، کاهش یا حفظ فاصله میان شهروندان و حکمرانان، کاهش فساد در بخش عمومی، کاهش سوگیری در تصمیم‌گیری‌ها، افزایش سرعت اطلاع‌رسانی به شهروندان، بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی و نهادهای عمومی، حفظ حریم خصوصی شهروندان، ارتقای بسترهای فناورانه، افزایش بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی، به‌رسمیت‌شناختن حقوق شهروندی، اعمال حاکمیت، هوشمندسازی، به‌کارگیری فناوری‌های نوین، مدیریت کارآمد، رضایتمندی شهروندان، بهبود زیرساخت‌های اطلاعاتی مناسب، تعهد مدیریت عالی، پذیرش فناوری‌های نوین، نظارت بیشتر، عدالت، اهتمام دولت‌ها و همراهی مردم، زیرساخت و سرمایه انسانی، تدوین اسناد بالادستی، تصویب قوانین مربوطه، بومی‌سازی تجارب موفق جهانی، حذف بوروکراسی، بهره‌مندی از سیستم‌های اطلاعاتی، قوانین تجارت الکترونیک، چشم‌انداز حکمرانی‌محور، حاکمیت قانون، امنیت هوشمند، دولت و حکمرانی الکترونیک، ارشاد عمومی، ایجاد دموکراسی الکترونیک، بازنگری قوانین، عدالت فراگیر و اخلاق‌گرایی، تحقق وحدت، صیانت از حقوق شهروندی، ملاحظات قانونی، هماهنگی-های غیررسمی یا نیمه رسمی، شکل‌گیری دولت یکپارچه، طرح تحول دیجیتال، ساختار

<p>سازمانی فرایندمحور، انقلاب فناوری اطلاعات، اصلاح قوانین و رویه‌ها، مجوزدهی چندگانه، دموکراسی الکترونیک، گسترش مهارت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، حاکمیت شفاف، خط‌مشی هوشمند، دموکراسی الکترونیک، وجود آمارهای الکترونیکی دقیق برنامه‌ای برای ارزیابی اهداف برنامه، مدیریت اجرایی بسیار قوی در سازمان، اولویت‌بندی طرح‌ها متناسب با ساختار سازمانی، کاهش بروکراسی اداری برای انجام سریع طرح‌ها، طراحی و استخراج شاخص‌های عملکردی مناسب در حیطه وظایف سازمان‌ها، تغییرات مداوم و پویایی سیستم شهری، ارتباط میان ورودی‌های فرایند و نتایج موردانتظار، مدیریت واحد و موازی‌کاری، اتخاذ سیاست مشخص در زمینه مالکیت معنوی، انسجام‌بخشی به ساختار سیاست‌گذاری و اجرایی، تجدید ساختار حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات کشور، قوانین تجارت الکترونیک، پرکردن خلأهای قانونی، به‌روزرسانی قوانین فعلی حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، تسهیل شرایط عقد قراردادهای دولتی، مشارکت شهروندان در خط‌مشی‌گذاری‌ها، رعایت حقوق ارباب رجوع، پاسخگویی به دستگاه‌ها و واحدهای نظارتی مشارکت، اعتماد و نظارت‌پذیری و کارآمدی دولت، تسهیل و کمک به اجرای بهتر قوانین و مقررات، شفاف‌سازی از طریق اتوماسیون اداری، شفاف‌سازی در امور اداری و استخدامی، استانداردهای امنیتی قدرتمند، اصالت‌سنجی اطلاعات، کیفیت‌سنجی اطلاعات، تعهدپذیری، امنیت سایبری، امنیت اطلاعات، خط‌مشی-گذاری الکترونیکی، استفاده از دیدگاه‌های مختلف شهروندان در ایجاد حکمرانی الکترونیک، هوشمندسازی مبتنی بر اطلاعات، بازنگری قوانین با تغییر فناوری، مسئولیت اجتماعی زیست محیطی، مستقل کردن سامانه‌های احراز هویت (۹۶)</p>	
<p>بودجه، فعالیت‌های استارت آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوآور، توسعه زیرساخت‌های اقتصادی، حذف هزینه‌های غیرضروری، بهبود معیشت، کارایی بیشتر، عملکرد بهتر، ارائه خدمات کم‌هزینه، شکل‌دهی به بازار و تحریک تقاضا، حذف واسطه‌ها، زیرساخت‌های تجاری‌سازی، کسب‌وکارهای نوآورانه، بهره‌وری و نوآوری، سرمایه و تأمین مالی، کاهش هزینه‌ها، ثبات و شکوفایی اقتصادی، عملیات مالی، خرید و فروش ارزها، عملیات اعتباری، نقل و انتقال، بانکداری نوین، کنترل بحران‌های اقتصادی، ثبات در اقتصاد، مدیریت کارآمد، مدیریت هوشمند هزینه‌ها، وجود سیستم مکانیزه حسابداری، تغییرات مثبت در فضای حاکم دولت، مشخص بودن فرایندها و سیستم‌های انجام کار به تبع آن تأثیرات هزینه‌ای در طول فرایند، خروجی‌های موردانتظار با استفاده از اتوماسیون الکترونیکی، تجزیه و تحلیل و بررسی کارایی فنی و اقتصادی در سازمان‌ها با استفاده از فناوری، مدیریت نظام پاداش، پیاده‌سازی و استقرار نظام پیشنهادی کارکنان و شهروندان الکترونیک، ارتباط شفاف بین اهداف برنامه‌ها و ردیف‌های هزینه و درآمدها، حمایت‌های دولت از پروژه‌های اداری به‌صورت هوشمند در کلیه نهادها و سازمان‌ها، توانایی مالی بالا در سازمان‌ها به‌منظور حمایت از برنامه‌های مؤثر الکترونیکی، داشتن چارچوب‌های قانونی و مقرراتی آسان در حیطه پاداش‌ها و پاسخگویی به‌صورت الکترونیکی، داشتن</p>	<p>تصویر اقتصادی</p>

<p>چارچوب منعطف نظام پاداش و پاسخگویی در سازمان‌های دولتی و عمومی، استفاده از بودجه-ریزی هوشمند برای برنامه‌ریزی اقتصادی، کارایی و اثربخشی هوشمند، کاهش هزینه‌ها در اتوماسیون اداری در مقایسه با سال‌های گذشته، تناسب میان میزان بودجه اختصاص داده‌شده با هزینه‌های انجام‌شده در پروژه‌ها، تغییر متناسب سیستم حسابداری و گزارشگری، تعیین میزان کیفیت کارها در راستای میزان هزینه‌های انجام‌شده با استفاده از فناوری، بهینه‌سازی در راستای مصرف منابع با استفاده از فناوری، مدیریت زمان انجام کارها در راستای کاهش هزینه‌ها با استفاده از فناوری، تجهیز نیروی کار ماهر و با تخصص در هر مهارت شغلی با استفاده از فناوری، تقسیم بهینه اعتبارات در میان بخش‌ها، عملکرد هوشمند سازمانی، متناسب‌سازی اختیارات و مسئولیت‌های مدیران، جایگزینی تجهیزات به‌روز در راستای کاهش هزینه‌ها با استفاده از فناوری، افزایش کیفیت و کاهش قیمت خدمات ارتباطی، توسعه تراکنش‌های برخط، افزایش پهنای باند اینترنت بین‌الملل، ارائه خدمات متنوع و گسترش پوشش خدمات الکترونیکی در کشور، توسعه شبکه ملی اطلاعات، اجرای فیلترینگ هوشمند و هدفمند، ارائه خدمات دولت الکترونیک از درگاه الکترونیکی واحد به مردم، توسعه شبکه‌های مجازی داخلی (۵۸)</p>	
<p>شفافیت، مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی، نیروی متخصص، هم‌آفرینی، نوسازی بافت‌های فرسوده، بهگشت عرصه شهری، همیاری و همراهی شهروندان، کیفیت زندگی شهری، مشارکت شهروندان، مشارکت ذی‌نفعان، تردهای حمل‌ونقل عمومی، مدیریت پسماند، رفاه، امنیت، آسایش، فناوری، یکپارچگی و هماهنگی، دسترسی همگانی، زیرساخت و تجهیزات، افزایش نقش مردم‌سالاری در اداره جامعه، تسهیل آموزش همگانی، تسهیل تحقق توسعه پایدار، سلامت، انرژی، آموزش، بهبود حمل‌ونقل، بهینه‌سازی فرایندها، دانش و تخصص، حمل‌ونقل عمومی پاک، ترافیک روان، تولید حداقل پسماند، فضای سبز بیشتر طبق استاندارد جهانی، شهرسازی قاعده‌مند، تفکیک دقیق زباله از مبدأ، تراکنش‌های برخط، سیستم اطلاعات مدیریت، گسترش کسب‌وکارهای اینترنتی، دسترسی سریع به اطلاعات، سلامت الکترونیک، مهندسی مجدد فرایندها، کیفیت زندگی، هم‌افزایی و شبکه‌سازی، ایمنی و امنیت، حفاظت از محیط زیست، کاهش آلودگی، مشارکت افراد در آموزش، نظرسنجی از شهروندان، مشارکت شهروندان در خط-مشی‌گذاری‌ها، زیرساخت‌های سخت و نرم‌افزاری، بهبود مستمر فرایندها، معماری سازمانی، قابلیت اطمینان بالا، دسترسی به خدمات اینترنتی موردنیاز، سهولت استفاده از فناوری‌ها، هماهنگی نهادهای دولتی، هم‌پایانی نهادهای دولتی، نگرش سیستمی، خدمت-رسانی و توانمندسازی، شفافیت در سازمان‌های دولتی، پاسخگویی چندجانبه، مشارکت و گفت‌وگو عمومی، بینش استراتژیک، مهارت نیروی کاری، قابلیت و آمادگی نیروی انسانی، ایجاد شبکه‌های الکترونیکی، ارائه آموزش‌های الکترونیکی، سیستم‌های الکترونیکی کاربرپسند، حمایت از کارآفرینان، گشودگی و تصمیم‌گیری، ارائه فرصت‌های جدید برای یادگیری، وجود استانداردهای ارتقای دانش، به‌کارگیری روش‌های آموزشی مبتنی بر تفکر سیستمی، تأکید بر</p>	<p>تصویر اجتماعی و فرهنگی</p>

<p>ساختار شبکه‌های برای ترویج دانش، گشودگی و تصمیم‌گیری، تعامل هوشمند، زیرساخت هوشمند، افراد و سازمان هوشمند، جامعه دانشی، هوشمندسازی مبتنی بر اطلاعات، چابک-سازی، کارایی و اثربخشی، توسعه پایدار، افزایش شفافیت، همکاری و تبادل داده، سیستم‌های اطلاعاتی جامع و تسهیم اطلاعات، پاسخ لحظه‌ای/آنی به مسائل، ارتقای شاخص‌های زندگی فردی و اجتماعی، کاهش مصرف انرژی، بهره‌برداری حداکثری از خدمات، خدمات عمومی برخط، گسترش مهارت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات، آمار و اطلاعات هوشمند، آموزش نیروی انسانی ماهر در راستای اجرای طرح‌ها، فرهنگ‌سازی هویت شهروندی، فرهنگ‌سازی استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در سطح جامعه، قابلیت اطمینان بالا، سهولت استفاده از فناوری‌ها، مشارکت افراد در آموزش، نظرسنجی از شهروندان، پاسخگوبودن به مراجعه‌کنندگان، تسریع در پاسخگویی به رسانه‌ها و افکار عمومی، خدمات سریع‌تر و دقیق‌تر، انجام کارها بدون مراجعه حضوری، توسعه آموزش مهارت‌محور فناوری اطلاعات و ارتباطات، قابلیت و آمادگی نیروی انسانی، آموزش تجاری‌سازی پژوهش‌ها، معماری فضای کسب‌وکار در راستای چشم‌انداز حکمرانی، شفاف‌سازی از طرق مراحل انجام کار، جریان آزاد اطلاعات و نظارت‌پذیری، محتوای خبری و اخبار، اطلاع‌رسانی در خصوص حوادث طبیعی (۱۱۱)</p>	
--	--

بر اساس یافته‌ها، ۲۶۵ کد از مصاحبه‌ها شناسایی شدند. این کدها حاصل بررسی متون مصاحبه‌ها و شناسایی کدهای مرتبط با آن‌ها بودند. البته در بسیاری از موارد، مطالب بیان‌شده مصاحبه‌شوندگان، به مطالب مشترکی اشاره داشتند که کد مرتبط با آن‌ها، در مصاحبه‌ها وجود داشت. همچنین، علاوه بر کدهای شناسایی‌شده در جدول ۳، مؤلفه‌های شناسایی‌شده ارائه شدند. نتایج حاصل از تحلیل مضمون، مرتبط با تصویرپردازی حکمرانی هوشمند به شرح جدول ۳ دسته‌بندی شدند.

سؤال اول: تصویر سیاسی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ چه ویژگی‌هایی دارد؟

در این بخش به بیان ارتباط بین مفاهیم استخراج‌شده از مصاحبه‌ها (کدگذاری‌های اولیه) و پایه‌های اساسی تحقیق (تحلیل درباره تصویرپردازی از حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰) پرداخته می‌شود و سعی دارد ارتباط جامع، کامل و یکپارچه‌ای بین مقوله‌های مذکور ایجاد کند تا بر اساس آنها و طبقات اصلی شکل گرفته به تدوین کدگذاری محوری پرداخته شود و در نهایت تصویر مدنظر در حوزه تدوین و تحلیل حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ ارائه گردد.

جدول ۳. ترکیب و دسته‌بندی مضامین

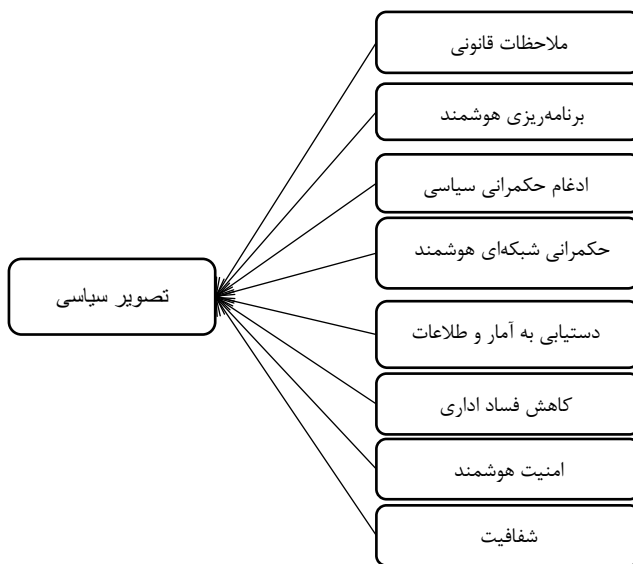
ردیف	مضامین اصلی	مضامین فرعی
۱	ملاحظات قانونی	توجه به اسناد بالادستی
۲		مجوزدهی چندگانه
۳		اصلاح قوانین و رویه‌ها
۴		بازنگری قوانین با تغییر فناوری
۵		مستقل کردن سامانه‌های احراز هویت

۶	صیانت از حقوق شهروندی	
۷	ساختار سازمانی فرایندمحور	برنامه‌ریزی هوشمند
۸	نهادینه‌شدن فرهنگ برنامه‌ریزی هوشمند در سطوح متعدد سازمانی	
۹	استفاده از مدل‌های برنامه‌ریزی استراتژیک هوشمند	
۱۰	وجود رهبری دغدغه‌مند در رأس امور شهری	ادغام حکمرانی سیاسی
۱۱	خط‌مشی‌گذاری	
۱۲	مدیریت عملکرد شهروندمحور	
۱۳	شایسته‌سالاری	
۱۴	رویکرد آینده‌نگر در برنامه‌ریزی شهری	
۱۵	انسجام‌بخشی به ساختار خط‌مشی‌گذاری و اجرایی	
۱۶	زیرساخت هوشمند	حکمرانی شبکه‌ای هوشمند
۱۷	طرح تحول دیجیتال	
۱۸	شکل‌گیری دولت الکترونیک یکپارچه	
۱۹	ساختار سازمانی فرایندمحور	
۲۰	هوشمندسازی مبتنی بر اطلاعات	
۲۱	مدیریت هوشمند	
۲۲	وجود بانک‌های اطلاعاتی مکانیزه در حوزه‌های متعدد	دستیابی به آمار و اطلاعات هوشمند
۲۳	واحد آمار و اطلاعات الکترونیک دقیق برنامه‌ای برای ارزیابی اهداف	
۲۴	طراحی و تدوین نظام جامع آماری	
۲۵	گسترش و فراگیری فناوری اطلاعات در حیطه‌های متعدد	
۲۶	سهولت استفاده در نرم‌افزارهای توانمند در راستای یکپارچه‌سازی اطلاعات	
۲۷	کیفیت‌سنجی اطلاعات	
۲۸	اصالت‌سنجی اطلاعات	
۲۹	اعتماد به حاکمیت	کاهش فساد اداری
۳۰	کاهش فساد در بخش عمومی	
۳۱	عدالت فراگیر و اخلاق‌گرایی	
۳۲	نظارت‌پذیری و کارآمدی دولت	

حفظ حریم خصوصی شهروندان	امنیت هوشمند	۳۳
رسمیت شناختن حقوق شهروندی		۳۴
استانداردهای امنیتی قدرتمند		۳۵
پاسخگویی به دستگاه‌ها و واحدهای نظارتی مشارکت	شفافیت	۳۶
شفافیت در اتوماسیون اداری		۳۷
شفافیت در امور اداری و استخدامی		۳۸

*یک کد در یک مصاحبه ممکن است چند بار تکرار شده باشد.

بر اساس یافته‌های مندرج در جدول ۳ ویژگی‌های تصویر سیاسی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ شامل مؤلفه‌های فرعی‌تر است که در جدول ۳ در قالب ۸ مضمون اصلی ملاحظات قانونی، برنامه‌ریزی هوشمند، ادغام حکمرانی سیاسی، حکمرانی شبکه‌ای هوشمند، دستیابی به آمار و اطلاعات هوشمند، کاهش فساد اداری، امنیت هوشمند و شفافیت و ۳۸ مضمون فرعی مشخص شده است.

شکل ۱. ویژگی‌های تصویر سیاسی حکمرانی هوشمند

سؤال دوم: تصویر اقتصادی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ چه ویژگی‌هایی دارد؟

جدول ۴. ترکیب و دسته‌بندی مضامین

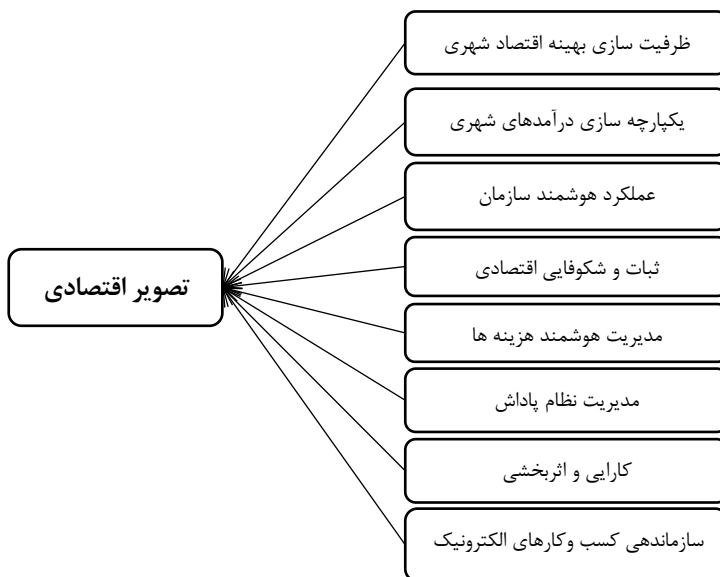
مضامین فرعی	مضامین اصلی	ردیف
تأمین منابع مالی پایدار	ظرفیت‌سازی بهینه اقتصاد شهری	۱
کاهش هزینه‌ها در اتوماسیون اداری در مقایسه با سال‌های گذشته		۲

تناسب میان میزان بودجه اختصاص داده شده با هزینه های انجام شده در پروژه ها		۳
افزایش کیفیت و کاهش قیمت خدمات ارتباطی		۴
تعیین میزان کیفیت کارها در راستای میزان هزینه های انجام شده با استفاده از فناوری		۵
جایگزینی تجهیزات به روز در راستای کاهش هزینه ها با استفاده از فناوری		۶
تمرکز بر اینترنت اشیا در حوزه شهری	یکپارچه سازی درآمدهای شهری	۷
جذابیت سرمایه گذاری خارجی در طرح های مدیریت شهری		۸
تشکیل اتاق های فکر حوزه های مرتبط با شهرداری		۹
استفاده از بودجه ریزی هوشمند برای برنامه ریزی اقتصادی توسعه ظرفیت و خدمات هوشمند		۱۰
		۱۱
برقراری ارتباط شفاف بین منابع صرف شده و خروجی ها	عملکرد هوشمند سازمان	۱۲
افزایش انگیزه در کارکنان و مدیران		۱۳
متناسب سازی اختیارات و مسئولیت های مدیران		۱۴
استاندارد سازی خدمات هوشمند		۱۵
مدیریت اجرایی بسیار قوی در سازمان		۱۶
مدیریت زمان انجام کارها در راستای کاهش هزینه ها با استفاده از فناوری		۱۷
ارائه خدمات متنوع و گسترش پوشش خدمات الکترونیکی در کشور		۱۸
ارائه خدمات دولت الکترونیک از درگاه الکترونیکی واحد به مردم		۱۹
کنترل بحران های اقتصادی	ثبات و شکوفایی اقتصادی	۲۰
ثبات در اقتصاد		۲۱
مدیریت کارآمد		۲۲
خروجی های مورد انتظار با استفاده از اتوماسیون الکترونیکی		۲۳
سیستم مکانیزه حسابداری و ارتباط آن با سیستم مکانیزه درآمد	مدیریت هوشمند هزینه ها	۲۴
امکان محاسبه هزینه ها تمام شده با فعالیت سیستم فعلی		۲۵
آشنایی کاربران با مفاهیم و روش های تحلیل هزینه		۲۶
کارایی فنی و اقتصادی در سازمان با استفاده از فناوری		۲۷
تقسیم بهینه اعتبارات در میان بخش ها		۲۸
مدیریت کلان در اجرای بودجه ریزی عملیاتی		۲۹

تغییرات مثبت در فضای حاکم بر عملکرد دولت	۳۰
متناسب‌سازی اختیارات و مسئولیت‌های مدیران	۳۱
خروجی‌های موردانتظار با استفاده از اتوماسیون الکترونیکی	۳۲
مشخص‌بودن فرایندها و به تبع آن تأثیرات هزینه‌ای در طول فرایند	۳۳
پیاپی‌سازی و استقرار نظام پیشنهادها شهروندان به‌صورت الکترونیکی	مدیریت نظام پاداش ۳۴
توانایی مالی بالا در سازمان‌ها در حمایت از برنامه‌های مؤثر الکترونیکی	۳۵
داشتن چارچوب‌های قانونی و مقرراتی آسان در حیطه پاداش‌ها و پاسخگویی به‌صورت الکترونیکی	۳۶
اعمال گزارش‌های عملکردی مستمر به‌صورت شفاف با استفاده از فناوری	۳۷
استفاده از بودجه‌ریزی هوشمند برای برنامه‌ریزی اقتصادی	۳۸
ارتباط میان درآمدهای حاصل از فروش خدمات با هزینه‌های جاری	۳۹
تناسب میزان بودجه اختصاص داده‌شده با هزینه‌های انجام‌شده در پروژه‌ها	کارایی و اثربخشی ۴۰
دستیابی به اهداف سازمانی	۴۱
کاهش هزینه‌ها در اتوماسیون اداری در مقایسه با سال‌های گذشته	۴۲
میزان پاسخگویی الکترونیک	۴۳
افزایش ارتباطات الکترونیکی سازمان	۴۴
اجرای فیلترینگ هوشمند و هدفمند	۴۵
پرورش نیروی کار ماهر و متخصص در هر مهارت شغلی	۴۶
مدیریت زمان انجام کارها	۴۷
فعالیت‌های استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوآور	ساماندهی کسب‌وکارهای الکترونیک ۴۸
شکل‌دهی به بازار و تحریک تقاضا	۴۹
زیرساخت‌های تجاری‌سازی	۵۰
توسعه شبکه‌های مجازی داخلی	۵۱

*یک‌کد در یک مصاحبه ممکن است چند بار تکرار شده باشد.

بر اساس یافته‌های مندرج در جدول ۴ ویژگی‌های تصویر اقتصادی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ شامل مؤلفه‌های فرعی‌تر است که در جدول در قالب ۸ مضمون اصلی ظرفیت‌سازی بهینه اقتصاد شهری، یکپارچه‌سازی درآمدهای شهری، عملکرد هوشمند سازمان، ثبات و شکوفایی اقتصادی، مدیریت هوشمند هزینه‌ها، مدیریت نظام پاداش، کارایی و اثربخشی و ساماندهی کسب‌وکارهای الکترونیک و ۵۱ مضمون فرعی مشخص شده است.

شکل ۲. ویژگی های تصویر اقتصادی حکمرانی هوشمند

سؤال سوم: تصویر اجتماعی و فرهنگی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ چه ویژگی-

هایی دارد؟

در جدول ۵، کل مصاحبه‌ها بررسی و مفاهیم هریک از آنها در راستای تصویر اجتماعی و فرهنگی استخراج و سپس ترکیب و دسته‌بندی شده‌اند.

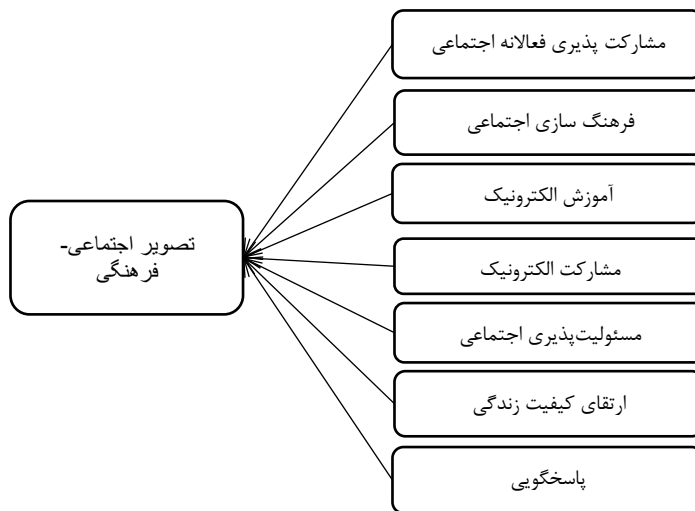
جدول ۵. ترکیب و دسته‌بندی مضامین

مضامین فرعی	مضامین اصلی	ردیف
ساختارهای سازمانی مشارکت محور	مشارکت‌پذیری فعالانه اجتماعی	۱
فرهنگ‌سازی هویت شهروندی		۲
مشارکت در تنظیم اطلاعات شهری		۳
ایجاد بن‌سازهایی برای همکاران و ذی‌نفعان		۴
خدمات مشاوره‌ای به شهروندان		۵
سهولت دسترسی به درگاه نهادهای شهری	فرهنگ‌سازی اجتماعی	۶
ارائه خدمات عمومی برخط به شهروندان		۷
آموزش و آگاهی به شهروندان از خدمات		۸
سهولت دسترسی به زیرساخت‌های الکترونیکی		۹

سهولت دسترسی به داده‌ها و اطلاعات شهری		۱۰
ارتقای سطح کیفی در ارائه خدمات		۱۱
تسهیل آموزش همگانی	آموزش الکترونیک	۱۲
قابلیت و آمادگی نیروی انسانی		۱۳
ارائه فرصت‌های جدید برای یادگیری		۱۴
وجود استانداردهای ارتقای دانش		۱۵
به‌کارگیری روش‌های آموزش مبتنی بر تفکر سیستمی		۱۶
تأکید بر ساختار شبکه‌ای برای ترویج دانش		۱۷
توسعه آموزش عمومی فناوری اطلاعات و ارتباطات		۱۸
آموزش تجاری‌سازی پژوهش‌ها		۱۹
مشارکت ذی‌نفعان	مشارکت الکترونیک	۲۰
گفتمان عمومی		۲۱
خدمت‌رسانی و توانمندسازی		۲۲
همکاری و تبادل داده		۲۳
نوسازی بافت‌های فرسوده	مسئولیت پذیری	۲۴
به‌گشت عرصه شهری	اجتماعی	۲۵
همیاری و همراهی شهروندان		۲۶
تحقق توسعه پایدار		۲۷
افزایش فضای سبز طبق استانداردهای جهانی		۲۸
کاهش آلودگی		۲۹
مدیریت پسماند		۳۰
افزایش نقش مردم‌سالاری در اداره جامعه	ارتقای کیفیت زندگی	۳۱
سیستم‌های الکترونیکی کاربرپسند		۳۲
ارتقای شاخص‌های زندگی فردی و اجتماعی		۳۳
خدمات عمومی برخط		۳۴
خدمات سریع‌تر و دقیق‌تر		۳۵
پاسخ لحظه‌ای و آنی به معضلات	پاسخگویی	۳۶
پاسخگویی به رسانه‌ها و افکار عمومی		۳۷
شفاف‌سازی از طرق مراحل انجام کار		۳۸
اطلاع‌رسانی به موقع در خصوص حوادث طبیعی		۳۹

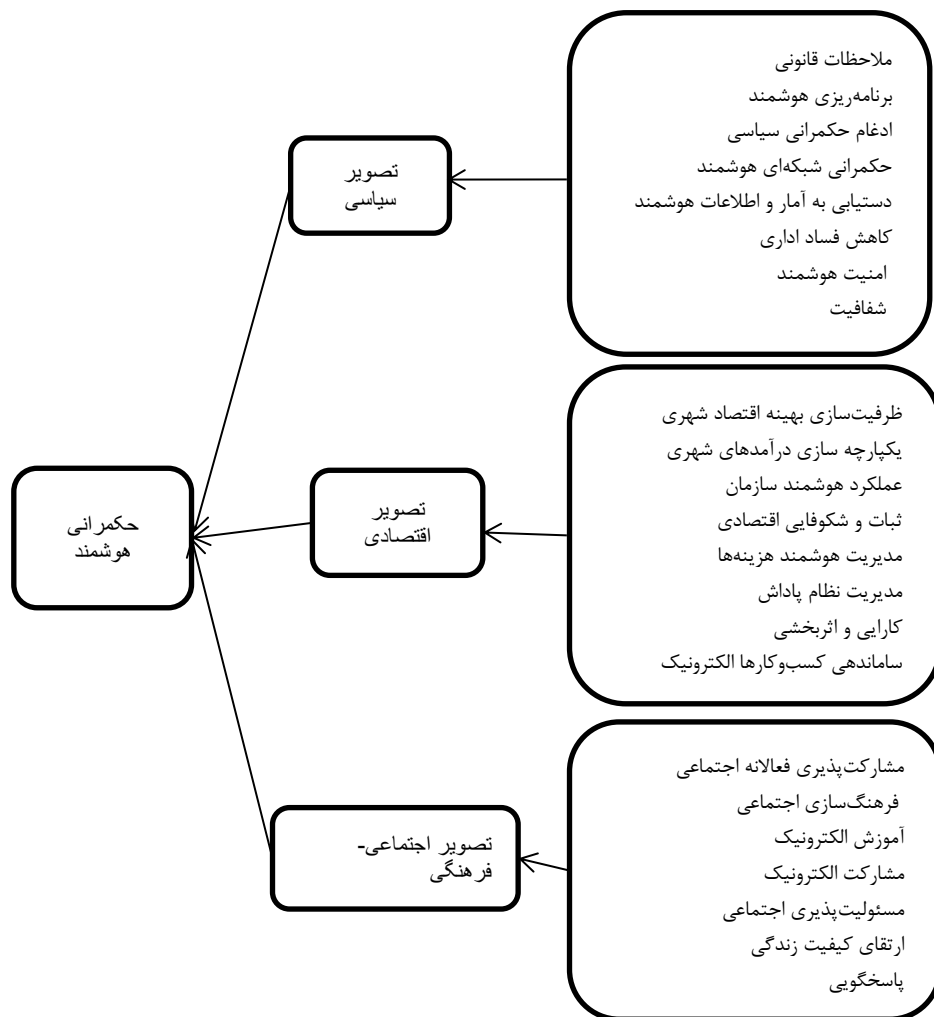
*یک کد در یک مصاحبه ممکن است چند بار تکرار شده باشد.

بر اساس یافته‌های مندرج در جدول ۵ ویژگی‌های تصویر اجتماعی و فرهنگی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ شامل مؤلفه‌های فرعی‌تر است که در جدول در قالب ۷ مضمون اصلی مشارکت‌پذیری فعالانه اجتماعی، فرهنگ‌سازی اجتماعی، آموزش الکترونیک، مشارکت الکترونیک، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، ارتقای کیفیت زندگی و پاسخگویی

شکل ۳. ویژگی‌های تصویر اجتماعی- فرهنگی حکمرانی هوشمند

در نهایت با تحلیل داده‌های کیفی ویژگی‌های تصویر سیاسی، اقتصادی و اجتماعی- فرهنگی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ در ۲۳ مضمون اصلی و ۱۲۸ مضمون فرعی شناسایی شد و تصویر نهایی پژوهش در شکل ۴ ترسیم شده است.

شکل ۴. تصویر حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰

ویژگی‌های تصویر حکمرانی هوشمند شامل تصویر سیاسی، اقتصادی و اجتماعی-فرهنگی است. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، تصویر سیاسی حکمرانی هوشمند از ۸ مضمون ملاحظات قانونی، برنامه‌ریزی هوشمند، ادغام حکمرانی سیاسی، حکمرانی شبکه‌ای هوشمند، دستیابی به آمار و اطلاعات هوشمند، کاهش فساد اداری، امنیت هوشمند؛ شفافیت، تشکیل شده است. تصویر اقتصادی حکمرانی هوشمند با ۸ مضمون شناسایی شده است که عبارتند از: ظرفیت‌سازی بهینه اقتصاد شهری، یکپارچه‌سازی درآمدهای شهری، عملکرد هوشمند سازمان، ثبات و شکوفایی اقتصادی، مدیریت هوشمند هزینه‌ها، مدیریت نظام پاداش، کارایی و اثربخشی، ساماندهی کسب‌وکارهای الکترونیک و تصویر اجتماعی-فرهنگی حکمرانی هوشمند با ۷ مضمون شناسایی شده است که شامل مشارکت‌پذیری فعالانه اجتماعی، فرهنگ‌سازی

اجتماعی، آموزش الکترونیک، مشارکت الکترونیک، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، ارتقای کیفیت زندگی و پاسخگویی است. در این تصویر بر سه بعد تصویرپردازی سیاسی، تصویرپردازی اجتماعی و تصویرپردازی اقتصادی تأکید شده است.

نتیجه‌گیری

در این بخش ارتباط بین مفاهیم استخراج‌شده از مصاحبه‌ها (کدگذاری‌های اولیه) و پایه‌های اساسی تحقیق (تحلیل درباره تصویب حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰) بیان شده است. مؤلفه‌های شناسایی‌شده شامل ۸ مضمون اصلی ملاحظاتی قانونی، برنامه‌ریزی هوشمند، ادغام حکمرانی سیاسی، حکمرانی شبکه‌ای هوشمند، دستیابی به آمار و اطلاعات هوشمند، کاهش فساد اداری، امنیت هوشمند و شفافیت هستند که با ۳۸ مضمون فرعی مشخص شده‌اند. نتایج تحلیل مضمون حاصل از داده‌های گردآوری‌شده از مصاحبه‌ها ویژگی‌های تصویر اقتصادی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۲۰ در ۸ مضمون اصلی (ظرفیت‌سازی بهینه اقتصاد شهری، یکپارچه‌سازی درآمدهای شهری، عملکرد هوشمند سازمان، ثبات و شکوفایی اقتصادی، مدیریت هوشمند هزینه‌ها، مدیریت نظام پاداش، کارایی و اثربخشی و ساماندهی کسب‌وکارهای الکترونیک) و ۴۹ مضمون فرعی شناسایی شدند. در نهایت مضامین شناسایی‌شده مربوط به تصویر اجتماعی- فرهنگی حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ شامل ۷ مضمون فرعی (مشارکت‌پذیری فعالانه اجتماعی، فرهنگ‌سازی اجتماعی، آموزش الکترونیک، مشارکت الکترونیک، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، ارتقای کیفیت زندگی و پاسخگویی) و ۳۷ مضمون فرعی است. نتایج این یافته‌ها با پژوهش‌های جوش و آرورا [۳۸]، مانویل و همکاران [۳۹]، لامباردینی و همکاران [۴۰]، موناچسی [۴۱]، نگوین [۴۲]، برنادو [۴۳]، گرین [۴۴]، فیروزپور و همکاران [۴۵]، شول و عوضی [۴۶]، مایجر و تانسی [۴۷]، پیغان و همکاران [۴۸]، حسینی و همکاران [۷]، نصر اصفهانی و همکاران [۴۹]، چگنی و کشتکار هرانکی [۱۶] تا حد زیادی همسویی دارد.

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده به مسئولین و تصمیم‌گیرندگان پیشنهاد می‌شود با توجه به اینکه نهادها و سازمان‌های متعددی در زمینه حکمرانی هوشمند فعالیت می‌کنند، ضمن شناسایی نحوه نقش‌آفرینی هر یک از آنها، زمینه هم‌افزایی بین آن‌ها فراهم گردد تا از اقدامات موازی در سازمان‌ها جلوگیری شود. علاوه بر این، شهرداری تهران می‌تواند در اجرای راهبردها، در راستای افزایش تعلق شهروندان به شهرداری اتخاذ و برنامه‌هایی را اجرا کند و از همکاری با این سازمان‌ها بهره کافی بگیرد. اگر شهروندان نسبت به شهرداری حس خوبی پیدا کنند، در بیشتر اوقات، از سایر خط‌مشی‌های آن هم پیروی خواهند کرد و تعلقشان به محله و شهر هم افزایش خواهد یافت.

تصویرپردازی از حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ می‌تواند به معنای ارائه یک تصویر واقع‌گرایانه از چگونگی مدیریت و توسعه شهری در آینده باشد. در این تصویرپردازی، شهرداری تهران می‌تواند به عنوان یک سازمان مسئول برنامه‌ریزی و اجرای خط‌مشی‌های شهری در نظر گرفته شود. با استفاده از این داده‌ها، شهرداری تهران می‌تواند بهبود سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی، بهینه‌سازی مصرف انرژی، کاهش آلودگی هوا، مدیریت بهتر پسماندها و سایر خدمات شهری را در نظر بگیرد. این تصویرپردازی می‌تواند نشان‌دهنده این باشد که شهرداری تهران در آینده، با استفاده از فناوری‌های هوشمند و داده‌های جمع‌آوری‌شده، قادر است به شکل بهتری منابع و خدمات شهری را مدیریت کند و زندگی شهروندان را بهبود بخشد. همچنین، در این تصویرپردازی می‌توان به نحوه همکاری و هماهنگی بین شهرداری تهران و سایر سازمان‌ها و ارکان شهری مانند همکاری با شرکت‌های خصوصی در زمینه ارائه خدمات هوشمند، همکاری

با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی برای ارتقای فناوری‌های هوشمند و همکاری با شهروندان و اجتماع مدنی برای جمع‌آوری داده‌ها و ارائه پیشنهادهای و نظرات درباره مدیریت شهری اشاره کرد.

همچنین پیشنهادهای به محققان آتی شامل موارد زیر است:

- در این پژوهش از رویکرد کیفی (تحلیل مضمون) استفاده شده است بنابراین پیشنهاد می‌شود از سایر روش‌های کیفی برای ترکیب پویایی‌شناسی و مدل‌سازی توسط خبرگان و صاحب‌نظران استفاده شود.
- این مطالعه تنها به طراحی تصویر حکمرانی هوشمند برای تهران آینده در افق ۲۰۵۰ بر اساس ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی-اجتماعی، متمرکز است بنابراین مطالعات آینده می‌توانند بعدهای دیگری از حکمرانی هوشمند را در حوزه‌های مرتبط بررسی کنند.
- این پژوهش در بازه زمانی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ صورت گرفته و بسیاری از متغیرها و شرایط اقتصادی، تحریمی و مسائل محیطی ممکن است در سنجش روابط دخیل باشند.

References

- [1] Mohammadzadeh, A., Pourezat, A., Rezayan Ghayebashi, A., & Pirannejad, A. (2020). *Imaginary of Citizen Participation with the Aim of Improving Urban Governance (Case Study: Tehran)*. *Urban Planning Knowledge*, 4(4), 117–135. <https://doi.org/10.22124/UPK.2020.16986.1507>
- [2] Khaje pour, M., Pishvaei, M. S., & Nour alizadeh, H. (2005). Analysis and evaluation of entrepreneurship indicators in line with the participation of stakeholders in realizing the smart city of Tehran. The first smart Tehran conference,
- [3] Pourezat, A. A. (2005). *Visionary imaging of the promised future: the hyperactive strategy of waiting for the city of justice in Iran*. *Kamal Modiriat*, 8(9), 57–82. <https://elmnnet.ir/doc/811113-71651>
- [4] Pourezat, A. A., Mollae, A., & Firouzabadi, M. (2008). *Building the future: Undertaking proactive strategy for national outlook*. *Futures*, 40(10), 887–892. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0016328708000967>
- [5] Farjood, M., Khodadad Hoseini, S. H., Kordnaeij, A., & Islami, S. M. (2020). *Meta synthesis of Business models in the smart city*. *Urban and Rural Management*, 61(61), 7–26. <https://ensani.ir/file/download/article/65be52d3991bb-10065-1402-874.pdf>
- [6] Kyani, P., Pourezat, A. A., Daneshfard, K., & Memarzadeh Tehran, G. (2022). *Identifying the Dimensions and Components of the Application of the Government's Performance Evaluation Model in Health Sector*. *Journal of Iranian Public Administration Studies*, 5(1), 31–58. <https://doi.org/10.22034/JIPAS.2022.312690.1273>
- [7] Hosseini, S. A., Laali Niyat, I., & Heidarinia, S. (2019). *Analysis of the Pattern of Urban Smart Management, a New Way to Improve Urban Governance*. *Geographical Urban Planning Research (GUPR)*, 7(4), 743–762. <https://doi.org/10.22059/JURBANGEO.2019.276474.1064>

- [8] Poujavan, K. H. (2018). *Explanation of smart city and urban smart transportation solutions*. Karafan Quarterly Research Journal, 16(1), 15–34.
https://karafan.tvu.ac.ir/article_100529.html?lang=en
- [9] Maserat, A. (2023). *The main challenges of the intelligentization of transportation in the metropolis: A qualitative approach*. Karafan Quarterly Research Journal.
<https://doi.org/10.48301/kssa.2023.367651.2325>
- [10] Batagan, L. (2011). *Smart cities and sustainability models*. Informatica Economica, 15, 80–87.
https://www.researchgate.net/publication/227363863_Smart_Cities_and_Sustainability_Models
- [11] Alkhatib, A. M. (2022). *Health and the urban environment of the twin cities of Ramallah and Albireh in the occupied Palestinian territory* University of Glasgow]. <https://theses.gla.ac.uk/83352/>
- [12] Joshi, S., Saxena, S., & Godbole, T. (2016). Developing smart cities: An integrated framework.
- [13] Sarangi, B., Baumgardner, D., Bolaños-Rosero, B., & Mayol-Bracero, O. L. (2022). *Measurement report: An exploratory study of fluorescence and cloud condensation nuclei activity of urban aerosols in San Juan, Puerto Rico*. Atmospheric Chemistry and Physics, 22(14), 9647–9661.
<https://acp.copernicus.org/articles/22/9647/2022/>
- [14] Islami, M., Beigi, S., Hamedani, F., Sadabadi, S., Ali Mohammadi, S., Kalambar Dezfuli, R., & Kiavers Moghadam, M. (2019). *Data governance in the smart city*. Shahrnagar Magazine, 19(87).
file:///G:/Tehran%20Markaz%20uni%20PHD/PHD/Resaleh/smart%20governance/FA/shahrnegar83.pdf
- [15] Baluchi, A., Behboudi, M. R., & Torabi, M. (2021). *A Smart City Model Based on the New Public Service Assumption and Evaluating Its Infrastructural Components in Bandar Abbas Municipality*. Journal of Iranian Public Administration Studies, 4(2), 159–189. <https://doi.org/10.22034/JIPAS.2022.295680.1202>
- [16] Chegeni, H., & Keshtkar, M. (2022). *Intelligent governance (knowledge-based) based on the model of developing the functions of think tanks*. Islamic Politics Research, 10(21), 293–327.
- [17] Mekhum, W. (2020). *Smart Cities: Impact of renewable energy consumption, information and communication technologies and e-governance on CO2 emission*. Journal of Security & Sustainability Issues, 9(3).
https://www.researchgate.net/publication/340441275_Smart_cities_Impact_of_renewable_energy_consumption_information_and_communication_technologies_and_E-governance_on_CO2_emission
- [18] Ahmadi Nohdani, S., Hafeznia, M. R., & Zaeri Amirani, H. (2020). *Modeling smart city policy in national and urban dimensions based on cyberspace patterns*. Political Spatial Planning, 2(3), 1–14. <https://psp.modares.ac.ir/article-42-51688-fa.html>
- [19] Gholami Nourabad, H., Mirei, M., & Javid, A. (2023). *Explaining the model of smart governance with the approach of public participation in urban decision-making (case example: Tehran metropolis)*. The Journal of Applied Research in Geographical Sciences, 21(61), 279–294.
<https://ensani.ir/file/download/article/1668484537-9564-1401-1-5.pdf>

- [20] Allam, Z., Sharifi, A., Bibri, S. E., & Chabaud, D. (2022). *Emerging Trends and Knowledge Structures of Smart Urban Governance*. Sustainability, 14(9), 5275. <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/9/5275>
- [21] Faraji, S. J. (2022). *The role of quantum management in promoting the smart governance of urban culture in local governments*. State Studies, 8(32), 63–96. <https://doi.org/10.22054/tssq.2023.69353.1286>
- [22] Kavooosi, E., & Mohamadi, J. (2023). *Intelligent mobility and social sustainability: evaluation of mutual relations (case study: Shiraz city)*. Journal of Applied Researches in Geographical Sciences, 21(61), 279–294. <https://www.sid.ir/paper/964329/fa>
- [23] Al Sharif, R., & Pokharel, S. (2022). *Smart city dimensions and associated risks: Review of literature*. Sustainable Cities and Society, 77, 103542. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2210670721008088>
- [24] Pourezzat, A. A. (2010). *Modern strategic management; Futuristic approach to public interests*. Publications of Imam Sadiq University. <http://www.pourezzat.ir/fa/books/67-2019-11-07-12-07-49>
- [25] Ghafari, P., Pourezzat, A. A., Araei, V., & Alvani, S. M. (2023). *Depicting of smart governance for the city of Tehran (case study: Tehran Municipality)*. Journal of Iranian Public Administration Studies. <https://doi.org/10.22034/JIPAS.2023.371407.1514>
- [26] Ghafari, P., Pourezzat, A. A., Araei, V., & Alvani, S. M. (2023). *Designing a Model of Smart Urban Governance Using a Synthesis Approach*. Journal of Public Administration, 15(3), 400–438. https://www.academia.edu/111028806/Designing_a_Model_of_Smart_Urban_Governance_Using_a_Synthesis_Approach?uc-sb-sw=85747742
- [27] Gheiravani, G., Montazari, M., & Zahedi, S. S. (2023). *Providing a smart governance model with a focus on the development and training of human resources in the public sector*. Journal of Management and Educational Perspective. <https://doi.org/20.1001.1.27169820.1402.5.1.6.4>
- [28] Najafi Rastaghi, H., & Abdolhoseinzadeh, M. (2023). *Challenges and solutions for realizing smart governance in the country and providing policy recommendations for the Islamic Council*. <https://www.sid.ir/paper/1065750/fa>
- [29] Karimi, A. G., Pourshahabi, V., Naseri, B., & Sargolzaei, A. (2023). *Identifying the dimensions and components of smart network governance in the country's banking system*. Journal of Value Creating in Business Management, 3(1), 25–56. <https://doi.org/20.1001.1.00000000.1402.3.1.2.4>
- [30] Deghati, A., Yaghoob, N. M., Kamalian, A. R., Dehghan, M., & Moradi, E. (2019). *Presenting a Phased Development Pattern of Electronic Governance Using Meta-synthesis Approach*. Journal of Public Administration Perspective, 10(4), 89–120. https://jipa.ut.ac.ir/article_71120.html?lang=en
- [31] Barrutia, J. M., Echebarria, C., Aguado-Moralejo, I., Apaolaza-Ibanez, V., & Hartmann, P. (2022). *Leading smart city projects: Government dynamic capabilities and public value creation*. Technological Forecasting and Social Change, 179, 121679.
- [32] Willis, K. S., & Nold, C. (2022). *Sense and the city: An Emotion Data Framework for smart city governance*. Journal of Urban Management, 11(2), 142–152.

- [33] Guenduez, A. A., & Mergel, I. (2022). *The role of dynamic managerial capabilities and organizational readiness in smart city transformation*. *Cities*, 129, 103791.
- [34] Zheng, L., Zhang, J., & Liu, H. (2025). *Evaluation of new smart cities and its influencing factors in the era of mobile internet: empirical evidence from China*. *Environmental Research Communications*, 7(4), 045026.
- [35] Liu, D., & Qi, X. (2022). *Smart governance: The era requirements and realization path of the modernization of the basic government governance ability*. *Procedia Computer Science*, 199, 674–680.
- [36] Masik, G., Sagan, I., & Scott, J. W. (2021). *Smart City strategies and new urban development policies in the Polish context*. *Cities*, 108, 102970.
- [37] Braun, V., & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology*. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1191/1478088706QP063OA>
- [38] Ghosh, B., & Arora, S. (2022). *Smart as (un) democratic? The making of a smart city imaginary in Kolkata, India*. *Environment and Planning C: Politics and Space*, 40(1), 318–339.
- [39] Manville, C., Cochrane, G., Cave, J., Millard, J., Pederson, J. K., Thaarup, R. K., & Kotterink, B. (2014). *Mapping smart cities in the EU*.
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/507480/IPOL-ITRE_ET
- [40] Lombardi, P., Giordano, S., Farouh, H., & Yousef, W. (2012). *Modelling the smart city performance*. *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, 25(2), 137–149.
- [41] Monachesi, P. (2020). *Shaping an alternative smart city discourse through Twitter: Amsterdam and the role of creative migrants*. *Cities*, 100, 102664.
- [42] Nguyen Tien, H. (2020). *The smart city governance model: International experience & recommendations for Ho Chi Minh City*. *International Journal of Social Science and Economics Invention*, 6(10), 356.
- [43] Bernardo, M. D. R. M. (2019). *Smart city governance: from e-government to smart governance*. In *Smart cities and smart spaces: Concepts, methodologies, tools, and applications* (pp. 196–232). IGI Global Scientific Publishing.
- [44] Green, B. (2019). *The smart enough city: Putting technology in its place to reclaim our urban future*. MIT Press.
- [45] Firoozpour, A., Marzban, E., & Pourezzat, A. A. (2021). *Alternative future images of Tehran: scenario-based analysis*. *Foresight*, 23(2), 201–225.
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/FS-11-2019-0095/full/html>
- [46] Scholl, H. J., & Scholl, M. C. (2014). *Smart governance: A road map for research and practice*. *iConference 2014 Proceedings*,
- [47] Meijer, A., & Thaens, M. (2018). *Quantified street: Smart governance of urban safety*. *Information Polity*, 23(1), 29–41.
- [48] Perghan, V., Yaghoobi, N. M., & Keikha, A. (2022). *Identifying and prioritization of good governance effective factors focused on a sustained development approach*. *Public Management Researches*, 15(55), 93–123.
- [49] Nasr Isfahani, M., Shahsavari, G., & Hadi Peikani, M. (2017). *Electronic governance, challenges of democracy*. *Tarvij Elm*, 8(1), 79–97.
https://www.popscijournal.ir/article_88057.html